

Nr 51.

Godkänd av första kammaren den 11 mars 1919.

Godkänd av andra kammaren den 11 mars 1919.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 235 § i lagen om bankrörelse den 21 juni 1911.

(Bankoutskottets utlåtande nr 15.)

Till Konungen.

Uti en till riksdagen den 17 januari 1919 avlåten proposition, nr 12, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om ändrad lydelse av 235 § i lagen om bankrörelse den 22 juni 1911.

Riksdagen anser sig först böra framhålla, att man icke synes med fog kunna göra gällande, att den nu föreslagna lagändringen endast skulle innebära en återgång till förhållandena, sådana de voro före nu gällande banklag. Det är visserligen sant, att enligt tidigare bestämmelser ett föreläggande kunde äga rum beträffande vinst- och förlusträkningen eller balansräkningen, men att så enligt nuvarande banklag ej kan ske. Enligt äldre lag hade Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande att besluta om åtgärder i berörda avseenden på bankinspektörens framställning, medan i propositionen föreslås, att bankinspektionen skall själv direkt kunna meddela föreläggande. Man kan förstå om bankerna finna denna skillnad äga en viss betydelse. Så länge beslutet skulle efter prövning fattas av en annan myndighet än inspektionen, hade man en viss garanti för att inspektionen endast i mer betydelsefulla fall skulle vända sig till Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande för att anlita dess medverkan. När inspektionen själv skulle

kunna meddela föreläggandet och sålunda bliva både åklagare och domare, syntes vägen öppnad för ingripande även i mindre viktiga frågor.

Riksdagen har emellertid ansett sig böra bifalla propositionen. Enligt nu gällande banklag är nämligen, såsom förut framhållits, bankinspektionen icke berättigad att meddela bankstyrelsen ett föreläggande i frågor rörande vinst- och förlusträkning eller balansräkning. Enär brott emot lagens föreskrifter i sådana frågor är belagt med laga ansvar. Men inspektionen kan icke heller till åtal hos allmänna åklagaren anmäla förseelse mot bestämmelserna angående vinst- och förlusträkningen, emedan åtal i dessa frågor må väckas endast av målsägaren d. v. s. av bolaget eller av aktieägare. Det synes dock riksdagen oegentligt, att bankinspektionen sålunda skall vara förhindrad att under någon form ingripa, då överträdelse av lagens föreskrifter enligt inspektionens uppfattning ägt rum i frågor rörande vinst- och förlusträkningen. Att såsom bankföreningen i avgivet yttrande ifrågasatt medgiva inspektionen rätt att ingripa medelst föreläggande beträffande balansräkningen men icke med hänsyn till vinst- och förlusträkningen kan riksdagen icke godkänna, då därigenom lagöverträdelse i det ena fallet skulle kunna få sken av att vara mindre förtjänt att beivras än i det andra.

Då riksdagen sålunda ansett sig kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts proposition, har riksdagen utgått från den övertygelsen, att inspektionen kommer att med synnerlig grannlagenhet begagna sig av den rätt, som härigenom skulle tilldelas densamma, så att bankernas styrelser icke skulle komma att känna sig kringskurna i den rörelsefrihet inom av lagen utstakade gränser, som ledningen av en bank bör äga för att med intresse och framgång kunna fullgöra sin uppgift.

Riksdagen har alltså för sin del antagit följande:

L a g

om ändrad lydelse av 235 § i lagen om bankrörelse den 22 juni 1911.

Härigenom förordnas, att 235 § i lagen om bankrörelse den 22 juni 1911 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Har styrelse eller bolagsstämma fattat beslut, vilket står i strid med lag eller bolagsordningen, må bankinspektionen kunna förbjuda verkställighet av beslutet. Bankinspektionen må ock kunna förelägga styrelse att, i händelse beslut av nyss omförmälda beskaffenhet gått i verkställighet, göra

rättelse, där så kan ske, så ock att fullgöra vad styrelsen enligt lag eller bolagsordningen åligger. Sådant föreläggande må dock, utom vad angår innehållet av vinst- och förlusträkning eller balansräkning, icke av bankinspektionen meddelas i fråga om i lag givna föreskrifter, vilkas överträdande är belagt med straff.

Sker svårare avvikelse från denna lag eller från bolagsordningen, ankomme på Konungen att förklara bolaget hava förverkat oktrojen.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Stockholm den 11 mars 1919.

Med undersätlig vördnad.
